

Către:

Ministerul Sănătății

În atenția Doamnei Sorina Pinteș, Ministru

Luând în considerare negocierile în curs de desfășurare pe tema elaborării Regulamentului de sporuri pentru sectorul sanitar, la care Federația „Solidaritatea Sanitară” participă în calitate de federație reprezentativă la nivel de sector;

Ținând cont de necesitatea urgentării adoptării acestui Regulament prin Hotărâre de Guvern, raportat la apropierea termenului limită prevăzut de lege pentru elaborarea acestuia, respectiv sfârșitul lunii februarie 2018;

Prin prezenta vă transmitem poziția Federației „Solidaritatea Sanitară” privind condițiile pe care considerăm că trebuie să le îndeplinească acest document împreună cu câteva soluții tehnice pentru a ajunge la îndeplinirea lor.

- I. Având în vedere că forma proiectului Regulamentului de sporuri transmisă nouă transpune rezultatul negocierilor pe care le-am purtat în toamna anului trecut, **suntem de acord în principiu cu conținutul acestui document, inclusiv cu anexele 1-8 ale acestuia.** Precizăm că la acest proiect trebuie adăugate cele convenite în cadrul negocierilor din data de 13.02.2018 și, suplimentar, trebuie lămurite cele câteva propuneri avansate de noi rămase în dezbateri, în special cele privitoare la introducerea personalului nemedical/TESA în această anexă și eliminarea interdicțiilor nefirești privind cumularea unor sporuri.
- II. Precizăm în mod expres că **Federația „Solidaritatea Sanitară” nu este de acord cu forma actuală a Anexei nr. 10 la proiectul Regulamentului de sporuri**, respectiv cu soluțiile tranzitorii pe care aceasta le propune pentru anul 2018 din perspectiva reducerii cuantumului unor sporuri. Din conținutul Anexei nr. 10 pot fi luate în considerare doar prevederile care conduc la creșterea salariilor brute pentru unele dintre categoriile care nu beneficiază de creșteri salariale la 1 martie 2018, respectiv acele prevederi care elimină riscul de scăderi salariale pentru alte categorii profesionale.
- III. **Condiția minimă obligatorie pe care trebuie s-o îndeplinească Regulamentul de sporuri pentru anul 2018 o constituie păstrarea pe tot parcursul acestui an a cuantumului sporurilor la care au dreptul salariații pentru luna ianuarie 2018.** Precizăm că aceasta condiție minimă este cea negociată de noi și cu Guvernul Mihai Tudose înainte de apariția OUG nr. 91/2017, care, în baza acordului altor colegi, a ratat

transpunerea întocmai a acestei înțelegeri. Suplimentar, având în vedere faptul că OUG nr. 91/2017 include înghețarea pentru anul 2018 a unor drepturi cu care noi nu am fost de acord (ex. sporul de tură, sporurile pentru lucrul în timpul zilelor libere legale), este evident că îndeplinirea acestei condiții minime are un caracter de reparație necesară pentru angajații din Sănătate, aflați acum în cele mai restrictive condiții din perspectiva sporurilor din tot sectorul bugetar.

- IV. **Solicitarea de bază a Federației „Solidaritatea Sanitară” o constituie promovarea de urgență a Regulamentului de sporuri în forma negociată, incluzând anexele 1-8 (fără anexa 10), și aplicarea întocmai a acestuia, garantând astfel tuturor salariaților din Sănătate cel puțin nivelul minim al sporurilor, așa cum a fost stabilit prin negociere.**

Prezenta adresă are anexată, ca parte integrantă a ei, Anexa nr. 1: Argumente și soluții privind modalitatea de calcul a limitei de 30% pentru aplicarea Regulamentului de sporuri (6 pagini).

Cu stimă,

Comitetul Director,

Copreședinte,

CELMARE LIDIA

Anexa nr. 1

Argumente și soluții privind modalitatea de calcul a limitei de 30% pentru aplicarea Regulamentului de sporuri¹

A. Problema încadrării în limita cheltuielilor cu sporurile la 30% din suma salariilor de bază ..., așa cum este prevăzută la art. 25 din legea nr. 153/2017

Abordăm mai întâi această problemă deoarece este aplicabilă atât punctului III cât și IV, ea participând la argumentarea ambelor, respectiv la demonstrarea posibilității lor.

1. Limitarea sporurilor la 30% trebuie calculată la nivelul întregului sector bugetar, ca limită generală a sistemului de salarizare bugetar, acesta fiind spiritul prevederilor art. 25 din legea nr. 153/2017.

Ținând cont de precizările reprezentanților Ministerului Finanțelor privind faptul că singura cheie de verificare a respectării limitei de 30% o constituie monitorizarea la nivel de sector, este evident că acest tip de calcul a stat și la baza proiectului de buget transmis de acest minister Parlamentului. Or, aplicarea acestui mecanism are următoarele consecințe:

- a) Dacă nici un ordonator principal de credite nu depășește limita de 30% atunci această limită nu este depășită la nivelul niciunui sector și nici la nivelul întregului sector bugetar.
- b) Dacă nici un ordonator principal de credite nu depășește limita de 30% dar există ordonatori de credite care sunt sub această limită atunci disponibilitățile astfel create pot fi preluate de alți ordonatori de credite (din același sector sau din alte sectoare) aflați în dificultate.

Este evident că, în condițiile în care se respectă încadrarea la nivel național în această limită suntem pe spiritul legii deoarece interpretarea art. 25 din Legea nr. 153/2017 admite și următoarea situație:

- c) Toți ordonatorii de credite ating limita de 30% (fără a o depăși). Consecința acestei situații o constituie faptul că la nivelul întregului sector bugetar cheltuiala cu sporurile ar reprezenta 30% din suma salariilor de bază ... Dacă nu admitem această interpretare atunci considerăm că este aplicabilă o interpretare care promovează un principiu discriminatoriu: aplicarea unui tratament identic unor situații diferite.

Punctul c) demonstrează în mod clar faptul că „preluarea disponibilităților” din alte sectoare este în spiritul legii.

2. Limitarea sporurilor la 30% trebuie calculată la nivel de sector bugetar sănătate preluând disponibilitățile ordonatorilor principali de credite care au în subordonare unități sanitare.²

¹ Analiza este desfășurată în cadrul Centrului de Cercetare și Dezvoltare Socială „Solidaritatea”. Autor Prof. univ. dr. Rotilă Viorel.

La prima vedere prevederile art. 25 din Legea nr. 153/2017 privind calcularea limitei de 30% la nivelul ordonatorului de credite generează o soluție de control a cheltuielilor cu sporurile în unitățile bugetare. Însă, după cum vom demonstra în continuare, a interpreta prevederile legale în acest sens conduce la contradicții majore generate de situația de fapt, respectiv de alte prevederi legale.

- a) În sistemul sanitar trebuie ținut cont de separația care există între finanțare și subordonare: finanțatorul principal este fie Ministerul Sănătății, fie Casa Națională de Asigurări Sociale de Sănătate/FNUASS. Această situație conduce la existența a două categorii de unități din perspectiva calculului limitei de 30%:

a.1) Unitățile sanitare aflate în subordinea Ministerului Sănătății. Pentru aceste unități există o identitate de fapt între finanțator/finanțatori și ordonatorul principal de credite, controlul încadrării în limita de 30% putând fi exercitat de Ministerul Sănătății prin raportarea la toate unitățile sanitare din subordinea sa.

a.2) Unitățile sanitare aflate în subordinea autorităților publice locale. Acestea se află în situația unei disjunții între finanțatorul principal (cel care asigură direct și implicit finanțarea cheltuielilor cu salariile), respectiv CNASS, și ordonatorul principal de credite, respectiv consiliile locale (județene sau municipale/orășenești/comunale). Această disjunție are următoarele efecte în privința cheltuielilor cu sporurile:

a.2.1) limita de 30% aferentă cheltuielilor cu sporurile se calculează la nivelul întregului consiliu local, acest tip de calcul putând:

a.2.1.1) profita unităților sanitare, cheltuielile lor cu sporurile fiind mai mari de 30% la nivelul unităților, datorită unor cheltuieli mai mici din aceeași categorie făcute de alte unități aflate în subordinea consiliului local. Sporurile din aceste unități pot fi considerabil mai mari decât cele din alte unități (inclusiv decât cele din unitățile aflate în subordinea MS), ivindu-se o situație evidentă de discriminare.

a.2.1.2) dăuna unităților sanitare, cheltuielile lor cu sporurile fiind mai mici de 30% la nivelul unităților din cauza unor cheltuieli mai mari din aceeași categorie făcute de alte unități aflate în subordinea consiliului local. Sporurile din aceste unități pot fi considerabil mai mici decât cele din alte unități (inclusiv decât cele din unitățile aflate în subordinea MS), ivindu-se o altă situație evidentă de discriminare.

² Această variantă are în vedere existența mai multor ordonatori de credite consilii locale care au comunicat public posibilitatea de a se încadra în plafonul de 30% acordând sporurile la nivelul maxim raportat chiar la salariile de la 1 martie 2018.

a.2.2) plata costurilor aferente sporurilor din aceste unități se face pe baza contractului între unități și CNASS, această situație conducând la următoarele consecințe:

a.2.2.1) monitorizarea respectării limitei de 30% este imposibil practic în condițiile actuale din cauza finanțării simultane din bugete diferite.

a.2.2.2) În situația prevăzută la punctul a.2.1.1) CNASS-ul ajunge în următoarele situații posibile:

a.2.2.2.1) „Să plătească mai mult la capitolul sporuri”,³ cu două consecințe diferite:

- Fie o face pe seama altor unități sanitare aflate în contract cu CNASS. Această variantă se izbește de o imposibilitate practică.⁴

- Fie plătește fără să poată respecta regula celor 30%. Această variantă conduce la depășirea limitei de 30% la nivelul CNASS, adică exact la nivelul în care este monitorizată de Ministerul de Finanțe.⁵

a.2.2.2.2) Nu plătește ceea ce depășește 30% la nivelul CNASS. Varianta este imposibilă practic.⁶

a.2.2.2.3) Nu plătește ceea ce depășește 30% la nivelul unității. În această variantă suntem în situația încălcării prevederilor legale.

După cum putem observa, fiecare dintre aceste variante conduce la necesitatea aplicării unei formule unitare de calcul, monitorizare și finanțare a sporurilor, respectiv a limitei de 30%.

a.3) Unitățile sanitare finanțate prin contractele cu CNASS. În condițiile în care se constată existența unei discriminări a unităților sanitare private aflate în contract cu CNASS din perspectiva actelor adiționale încheiate de această instituție cu unitățile sanitare private atunci suntem în situația a două consecințe evidente:

³ Avem în vedere faptul că finanțarea cheltuielilor salariale de către CNASS se face pe mai multe căi diferite. Spre exemplu:

- Prin finanțarea serviciilor medicale, o parte a costurilor salariale fiind deja inclusă în costul serviciilor medicale.
- Prin finanțarea separată a creșterilor salariale (contracte separate).

⁴ Presupune existența unui algoritm de compensare, respectiv de prioritizare.

⁵ Consecințele pot fi deduse cu ușurință, cea mai probabilă fiind refuzul finanțării a ceea ce depășește 30% de Ministerul Finanțelor, ceea ce atrage un lanț de consecințe asupra bugetului CNASS.

⁶ Și această presupune existența unui algoritm de repartizare a diferențelor între unități.

a.3.1) În toate serviciile medicale finanțate de CNASS sunt incluse costurile salariale, indiferent de tipul unității care încheie contractele.

a.3.2) Limita de 30% se calculează luând în considerare la suma salariilor de bază ... și sumele corespunzătoare unităților sanitare private aflate în contract cu CNASS, proporțional cu finanțarea acestora prin contractul cu CNASS.

b) Rezolvarea problemelor indicate la punctul a) se poate face prin „preluarea disponibilităților” de la unități la nivel central, respectiv prin „transferul disponibilităților” între unități. Având în vedere necesitatea creării unui sistem unitar de aplicare a Regulamentului de sporuri la nivelul întregului sector sanitar procedura aplicabilă este următoarea:

b.1) Se efectuează identificarea limitelor maxime posibile pentru plafonul cheltuielilor cu sporurile la nivelul fiecărei unități sanitare publice, derivată din aplicarea plafonului de 30% la nivelul fiecărui ordonator de credite. Indexarea limitelor maxime se face sub forma sumelor maxime ce pot fi cheltuite de fiecare unitate la capitolul sporuri, raportându-se la salariile aplicabile de la 1 martie 2018.

b.2) Se calculează suma totală la nivelul întregului sector sanitar prin însumarea disponibilului financiar la nivelul fiecărei unități.

b.3) Se verifică încadrarea în limitele minime ale sporurilor în suma totală rezultată prin raportare la numărul total de salariați care beneficiază de fiecare dintre sporuri.

3. Limitarea sporurilor la 30% trebuie calculată la nivel de sector bugetar sănătate

Această variantă are caracter subsidiar față de variantele propuse la punctul 1) și la punctul 2). Necesitatea aplicării ei este justificată din perspectiva următoarelor argumente:

- a) Cheia de control a respectării prevederilor legale privind limita de 30% o constituie calculul la nivel de sector sanitar. Suprapunerea nivelului de control utilizat de Ministerul Finanțelor cu cel de verificare a posibilităților, pe care-l folosește Ministerul Sănătății în elaborarea Regulamentului de sporuri este evidentă.
- b) Aplicarea acestei proceduri permite „transferul disponibilităților” între unitățile sanitare, armonizând aplicarea Regulamentului și diminuând riscul suportat de unitățile cu specific deosebit, respectiv cele în care ponderea condițiilor de muncă deosebit de periculoase este mare.
- c) Asigură o aplicare unitară a Regulamentului de sporuri cel puțin raportat la limitele minime aferente fiecăror condiții de muncă.

B. Logica rezolvării situației care derivă din cele amintite anterior considerăm că este următoarea:

- Se aplică mai întâi punctul nr. 3, respectiv calcularea limitei la nivelul întregului sector.

- Dacă prin aplicarea prevederilor punctului 3 nu se ajunge la îndeplinirea bugetului aferent sporurilor cel puțin la nivelul acordării acestora la limita inferioară prevăzută în Regulamentul de sporuri atunci se aplică prevederile punctului nr. 2.
 - Dacă prin aplicarea prevederilor punctului 2 nu se ajunge la îndeplinirea bugetului aferent sporurilor cel puțin la nivelul acordării acestora la limita inferioară prevăzută în Regulamentul de sporuri atunci se aplică prevederile punctului nr. 1.
- C. **Există o soluție alternativă la variantele precizate la lit. A: eliminarea unor sporuri din limita de 30% aplicabilă în sectorul sanitar.** Este vorba de eliminarea sporurilor pentru elementele ce țin de specificul activității din sănătate, respectiv a celor aferente asigurării continuității activității medicale. În discuție este eliminarea sporurilor de gardă și a celor pentru lucrul în zilele libere legale din limita de 30%.

III. Condiția minimă obligatorie pe care trebuie s-o îndeplinească Regulamentul de sporuri pentru anul 2018 o constituie păstrarea pe tot parcursul acestui an a cuantumului sporurilor la care au dreptul salariații pentru luna ianuarie 2018.

Deoarece singurul impediment potențial pentru aplicarea acestei soluții de siguranță îl constituie absența fondurilor disponibile pe motiv că ele nu au fost prevăzute la construcția bugetului, indicăm dovezile care demonstrează că acest impediment este practic depășit:

- Aceasta a fost varianta negociată cu Guvernul Tudose în perioada elaborării bugetului de stat, acesta incluzând calculele corespunzătoare.
- În bună măsură această variantă este la un nivel apropiat celui corespunzător acordării sporurilor la limita lor minimă (așa cum reiese din proiectul de Regulament), în cauză fiind aplicabile cele menționate la punctele A-C.

IV. Adoptarea regulamentului de sporuri, în forma negociată (cu completările amintite în prezentul document).

1) Pentru această solicitare există două argumente juridice fundamentale:

- În tot restul sectoarelor bugetare se aplică deja regula sporurilor raportate la salariul de bază, doar sectorul sanitar fiind exceptat. Reamintim că această situație nu poate fi compensată prin discriminarea pozitivă creată prin creșterea integrală a salariilor pentru medici și asistentele medicale la 1 martie 2018 deoarece Regulamentul de sporuri nu este aplicabil doar acestor categorii de personal, ci și multor altor categorii (infirmiere, îngrijitoare, farmaciști, biologi etc.).
- Dacă nu se adoptă această soluție, Hotărârea de Guvern prin care va fi adoptat acest Regulament de sporuri va avea un caracter neunitar și contradictoriu, deoarece se va ajunge la situația în care un act normativ va trata diferit situații identice. Demonstrația acestei anomalii juridice cu caracter discriminatoriu este simplă: în Anexa nr. 9 a Regulamentului de sporuri sunt stipulate sporurile specifice salariaților din Asistență Socială, aceștia beneficiind de aplicarea sporurilor la salariile de bază. Reamintim în acest

sens solicitarea noastră privind eliminarea și a celei de-a doua discriminări esențiale pe care legea o face în materia sporurilor: personalul nemedical/TESA din Asistență Socială este inclus în prevederile Anexei nr. II, Cap. II din legea 153/2017 privitoare la sporuri, în timp ce aceeași categorie de personal din sectorul sanitar este exclusă.

2) Soluția tehnică menită să îndeplinească condiționările constrângerilor bugetare și legale o constituie **limitele minime ale sporurilor**, utilizarea lor dând angajatorului posibilitatea ca, împreună cu sindicatele afiliate celor două federații reprezentative la nivel de sector, să se încadreze în limita de 30%.

Director,

Prof. univ. dr.

Viorel ROTILĂ

